

Antti Rantakangas kesk

Kirjallinen kysymys kilpirauhaspotilaiden hoidosta

Eduskunnan puhemiehelle

Kilpirauhaspotilailta tulleiden tietojen mukaan eläinperäisiä biologisia kilpirauhaslääkkeitä määrävien lääkärien ammatinharjoittamisoikeutta on rajoitettu Valviran toimesta kasvavassa määrin. He eivät saa hoitaa kilpirauhas sairauksia, ja jotkut eivät saa hoitaa mitään umpierityssairauksia.

Vuosina 2013—2016 ammatinharjoittamisoikeutta rajoitettiin 85 lääkäriltä, joista viisi oli kilpirauhashormonilääkkeitä määräviä lääkäreitä. Vuoden 2018 lopussa kilpirauhas sairauksia hoitavien lääkäreiden rajoituksia oli jo seitsemän. Tämä tieto vahvistaa ilmiön olemassaoloa.

Muutamassa esimerkkitapauksessa potilaat ovat kertoneet, ettei heille sovellu tyroksiinilääkitys (T4) mutta biologisen lääkkeen (joka sisältää sekä T4-lääkettä että T3-lääkettä) vaikutukset ovat sitä vastoin myönteisiä. Biologiset kilpirauhaslääkkeet ovat laillisia lääkkeitä, joita on Suomessa saatavilla. Niiden kokonaiskustannukset ovat noin 50—200 euroa kuukaudessa.

Markkinoilla on myös synteettistä T3-lääkettä Liothyronia, joka soveltuu myös joillekin kilpirauhaspotilaille hyvin.

Erityisen ongelmallinen tilanne tuntuu olevan biologisia lääkkeitä määrävien lääkäreiden saatavuudessa Pohjois-Suomessa. On selvää, että lääkkeitä tulee määrätä lääketieteellisin perustein. Esimerkkitapauksessa biologisia eläinperäisiä lääkkeitä määrännyt lääkäri, joka sai ammatinharjoittamisoikeuden rajoituksen tästä syystä, oli 30 vuotta alalla toiminut kokenut, väitellyt sisätautisairauksien erikoislääkäri. Potilaiden mukaan hän tutki potilaat säännöllisesti ja huolellisesti lääketieteellisin menetelmin.

Kilpirauhaspotilaiden hoidossa on ollut muutakin ongelmaa, johon mm. eduskunnan oikeusasiamies on puuttunut. Tammikuussa 2018 eduskunnan oikeusasiamies puuttui terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston (PALKO) vuonna 2015 laatimaan lausuntoon rajata pelkällä T3-hormoneilla toteutettu hoito julkisen rahoituksen ulkopuolelle. Eduskunnan oikeusasiamies piti PALKOn asiasta tekemää lausuntoa laittomana ja pyysi PALKOa ryhtymään toimenpiteisiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 636/2018 vp

Onko sosiaali- ja terveysministeriö tiedostanut kilpirauhassairauksia sairastavien potilaiden huolen saada tarvittaessa myös biologista (T3/T4) hormonihoitoa koko Suomen alueella ja

mihin toimiin ministeriö ryhtyy turvatakseen monipuolisen hoidon kilpirauhaspotilaille?

Helsingissä 8.2.2019

Antti Rantakangas kesk